

DOM

afsagt den 26. juni 2015 af Vestre Landsrets 11. afdeling (dommerne Henrik Estrup, Vogter og Claus Rohde (kst.)) i ankesag

V.L. B-3076-13

3F Fælles Fagligt Forbund som mandatar for
(advokat Henrik Juel Halberg, København)
mod

(advokat Jacob Fenger, Aarhus)

Retten i Sønderborg har den 4. december 2013 afsagt dom i 1. instans (BS C3-229/2013).

Påstande

For landsretten har appellanten, 3F Fælles Fagligt Forbund som mandatar for
gentaget sin påstand for byretten.

Indstævnte, I, har påstået dommen stadfæstet, subsidiært at
den påståede erstatning nedsættes til et mindre beløb end påstået.

Supplerende sagsfremstilling

Der er for landsretten fremlagt yderligere billeder af den pågældende læsserampe.

Forklaringer

P 1 og P 2 har afgivet supplerende forklaring for landsretten. Der er endvidere afgivet forklaring af P 3 1.

P 1 har supplerende forklaret, at liftpladen skal sænkes, så den hviler ca. 15 cm inde på rampen, som er af beton. Han kunne derfor ikke køre liften helt ned, når liften hvilede på rampen, og gengivelsen af hans forklaring for byretten, s. 3, 2. linje, er på dette punkt unøjagtig. For at komme op på rampen var han nødt til at kravle op på liften via kofangeren. Når han skulle ned igen, måtte han hoppe. Han hoppede altid ned fra rampen, fordi han ikke ville sætte sig og eventuelt blive våd. Liften kunne ikke bruges som elevator. Han kunne godt bruge liften til at løfte sig op, men så ville han stadig ikke kunne køre tilbage uden at skulle ned og op igen, da liften skal hvile på rampen. Det er rigtigt, at det ikke er muligt at komme ind i bilen fra rampen gennem traileren. Han havde kun adgang til den udvendige del af rampen. Rampen er ca. 1 meter høj, måske 1,1 meter. Der var ingen trappe til rampen, og han havde ikke adgang til rampen gennem hallen. Den eneste mulighed for at komme op på rampen var ved at kravle op på liften eller direkte på rampen. På nogle af de andre pladser er der en trappe. I så fald bruger han trappen. Der er stadig ikke etableret trappe. Han har nævnt de manglende adgangsforhold overfor en fra Han kunne godt køre lastbilen frem efter omlæsningen. Det er rigtigt, at skaden skete efter omlæsningen. Han har en enkelt gang kørt traileren med liften nede, og det blev påtalt som fyringsgrundlag. Påtalen fik han dengang blot for at køre 3 meter frem. Dengang skulle han skifte til en anden port. Pallen, der vises på fotoet, ekstrakten side 51, er vist placeret af en anden chauffør. Den var glat.

P 2 har supplerende forklaret, at liften ved aflæsning lægges ned på rampen, så varerne eller emballagen kan omlæsses. For at komme op på rampen må man kravle op og hoppe ned. Der er ingen trappe til rampen eller adgang gennem bygningen. Han er kommet det pågældende sted 4-5 gange ugentligt de seneste 5-6 år. Liften kunne ikke bruges som elevator, da man alligevel måtte hoppe ned for at bakke traileren, så liften kunne hvile på rampen. Han har aldrig fået besked om, at han ikke må kravle op eller hoppe ned. Han har ikke påtalt den manglende trappe for nogen. Andre steder bruger han trappen. Det er rigtigt, at lastbilen godt må køres lidt frem og tilbage med liften nede for at få lukket dørene og liften hejst op. Der er intet forbud mod det. Det er tilfældigt, om de var to på pladsen samtidig. Man kunne derfor ikke regne med at kunne benytte den andens lift til at

lade sig hæve og sænke til og fra rampen.

P(3) har forklaret, at han er ansat hos I som salgschef, men at han var tidligere var ejer K t indtil et salg til N i 2010. Han indgik aftalen vedrørende brug af rampen i Skjern, da han kendte ejeren. Aftalen blev indgået ca. i 2003-2004. Der er siden indgået en egentlig leje-aftale med betaling af beskeden leje. Rampen anvendes fortsat. Der er tale om en gammel fragtcentral. Der var ikke drøftelser med udlejer om trapper eller adgangsforholdene. Der har ikke været klager fra chauffører eller andre over adgangsforholdene. Rampen er ca. 1-1,2 meter høj. Det er normal rampehøjde. Når man skal op til rampen, kan man køre op med liften eller bruge et trinbræt på traileren. Chaufføren må selv bestemme, om han bruger kofangeren til at træde på. Han kender ikke kravene vedrørende brugen af lift.

Procedure

Parterne har i det væsentlige gentaget deres anbringender for byretten og har procederet i overensstemmelse hermed. N har for landsretten endvidere gjort gældende, at en eventuel erstatning skal nedsættes på grund af egen skyld. 3F Fælles Fagligt Forbund som mandatar for P har protesteret mod, at dette anbringende fremsættes for landsretten, da det først er fremkommet under hovedforhandlingen, subsidiært bestridt, at der foreligger egen skyld.

Landsrettens begrundelse og resultat

Dommerne Henrik Estrup og Claus Rohde udtaler:

Efter bevisførelsen for landsretten lægges det til grund, at P havde afsluttet omlæsningen og befandt sig på jorden. Opgaven bestod herefter i at lukke dørene til traileren og få liften kørt op i lodret position. Denne arbejdsopgave kunne udføres ved, at traileren blev kørt lidt frem, så liften kom fri af rampen, hvorefter P kunne have sænket liften, lukket dørene og kørt liften på plads. Efter P's forklaring for såvel byret som landsret var der intet forbud mod med dette formål at køre lastbilen lidt frem.

Liften var typegodkendt, og der var ikke efter gældende forskrifter krav om montering af

håndtag eller trinbræt på traileren.

På denne baggrund finder vi, at der fandtes en fuldt forsvarlig og oplagt udførelsesmåde til den arbejdsopgave, som medførte den indtrufne skade, og som P 1 kunne have benyttet.

Herefter, og da der efter opgavens simple og rutineprægede karakter sammenholdt med P 1's mangeårige erfaring ikke kan stilles krav til N om særlig instruktion om eller kontrol af arbejdets udførelse, er der ikke grundlag for at fastslå, at N har handlet uforsvarligt.

Den ansvarspådragende adfærd skal foreligge i forbindelse med de konkrete forhold, som har forårsaget den indtrufne skade. Adgangsforholdene til rampen kan derfor ikke begrunde et andet resultat.

Med denne begrundelse stemmer vi for at stadfæste byrettens dom.

Dommer Vogter udtaler:

Efter bevisførelsen lægges det til grund, at læsserampen ligger 1-1,2 meter over det omliggende areal. Rampen har fungeret som arbejdssted for omladning af gods, emballage m.v. siden 2003 eller 2004. Den har været anvendt flere gange ugentligt af P 1 og andre chauffører. P 1 har ikke haft adgang til rampen via en trappe eller gennem bygningen.

På grund af reglerne om, at liften ved læsning skal overlape rampen med mindst 15 cm, har det været påkrævet, at P 1 i al slags vejr mindst en gang skulle kravle op på og hoppe ned fra rampen i forbindelse med omlæsning af gods. Alternativt kunne han benytte anhængerens kofangerhjørne som trin op til den sænkede liftplade, mens han med en hånd støttede sig til anhængerens hjørne, for så via liftpladen at komme op på og ned fra rampen, for så vidt han ikke hoppede ned. Han har i disse tilfælde således ikke kunnet anvende liften som adgangsvej til rampen ved at løfte og sænke den.

N har ikke, inden rampen blev taget i brug, sikret sig, at der var adgang til rampen via bygningen, en trappe eller lignende. Der var ikke trin og håndtag

bag på anhængerens, som P 1 kunne benytte til sikkert at komme op på den nedsænkede liftplade og videre til rampen. Selskabet har ikke anvist P 1 en fremgangsmåde for, hvordan han i øvrigt sikkert skulle komme op på og ned fra rampen uden at skulle kravle op og springe ned.

Det må endvidere lægges til grund, at der ikke var noget til hinder for, at P 1 efter at være kommet ned fra rampen efter endt læsning kunne have kørt lastbilen frem og i den givne situation kørt liftpladen ned og anvendt den som trin i forbindelse med, at han skulle lukke og sikre anhængerens døre.

Det følger af § 10 i bekendtgørelse nr. 96 af 13. februar 2001 om faste arbejdssteders indretning, at bygninger, herunder læsseramper, skal være af forsvarlig konstruktion og indretning under hensyn til anvendelsen. Af § 13 følger, at der på arbejdsstedet skal være indrettet tilstrækkelige færdselsveje og -arealer af en sådan størrelse og beskaffenhed, at færdslen på stedet kan foregå uhindret samt uden fare for sikkerhed og sundhed og med anvendelse af tekniske hjælpemidler i fornødent omfang. Selv om den foreliggende læsserampe ikke i bekendtgørelsens forstand måtte være et fast arbejdssted, følger det af de almindelige krav i arbejdsmiljølovgivningen til en sikkerhedsmæssigt fuldt forsvarlig indretning af arbejdspladsen, at der – hvor der er jævnlig færdsel af personer fra et niveau til et andet – skal etableres hensigtsmæssige adgangsveje i form af lejder, stige eller trappe, jf. f.eks. §§50-51 i bekendtgørelse nr. 1516 af 16. december 2010 om bygge og anlægsarbejde, punkt 8.7. i AT vejledning om maskiner og maskinanlæg og dommene omtalt i U 2012/780 V, FED 1999/414 Ø og FED 1997, side 1823 Ø.

Da læsserampen har været 1-1,2 meter over det omgivende areal, da den har været benyttet regelmæssigt som arbejdssted for flere ansatte gennem længere tid, og da der ikke har været etableret en adgangsvej til rampen i form af en stige, en trappe, et egentligt trin og håndtag på anhængerens eller på anden måde, er det godtgjort, at adgangsforholdene til rampen ikke har været sikkerhedsmæssigt fuldt forsvarlige.

Efter P 1's forklaring lægges det til grund, at han i mangel af en forsvarlig fast adgangsvej til rampen rutinemæssigt benyttede den samme adgangsvej til rampen via anhængerens kofangerhjørne op til den nedsænkede liftplade ved afslutningen af læsningen som ved ankomsten til læsserampen. Han var ikke instrueret om andet. Det lægges endvidere til grund, at det i arbejdssituationen ikke ville være naturligt at anvende en type ad

gangsvej ved ankomst til læsserampen og en anden adgangsvej ved lukning af anhængerens døre efter læsning. Det kan således ikke bebrejdes ham, at han på ulykkestidspunktet efter læsning benyttede samme måde via kofangeren og liftpladen til at komme til og fra rampen, som han anvendte ved ankomst til rampen

Det lægges efter P / , forklaring til grund, at han i alle situationer ville have benyttet trappen, hvis den havde været etableret. Ulykken ville derfor ikke være sket, hvis N ikke havde forsømt at etablere en fast adgangsvej til rampen i form af en trappe eller på anden måde. Det er ikke upåregneligt, at P i mangel af anden instruktion som led i den almindelige arbejdsrutine anvendte anhængerens kofanger som adgangsvej såvel ved ankomsten til som ved afslutningen af arbejdet på rampen.

Betingelserne for at anse N for erstatningsansvarlig for den skete arbejdsulykke er derfor opfyldt. Der er, efter det anførte, ikke grundlag for at ned-sætte erstatningen på grund af egen skyld, og jeg stemmer herefter for at tage P / påstand til følge.

Der afsiges dom efter stemmeflertallet.

Efter sagens udfald sammenholdt med parternes påstande skal 3F Fælles Fagligt Forbund som mandatar for P / betale sagsomkostninger for landsretten til N med i alt 25.000 kr. ekskl. moms. Landsretten har ved fastsættelsen af beløbet lagt vægt på sagens økonomiske værdi og dens omfang.

Thi kendes for ret:

Byrettens dom stadfæstes.

3F Fælles Fagligt Forbund som mandatar for P / skal inden 14 dage betale sagsomkostninger for landsretten til N med 25.000 kr.

Sagsomkostningerne skal betales inden 14 dage og forrentes efter rentelovens § 8 a.

Henrik Estrup

Vogter

Claus Rohde
(kst.)

Udskriften udstedes uden betaling.

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Vestre Landsret,

Viborg den 26. juni 2015

Helle H. Nielsen

sektionsleder